

GYÉMÁNTDIPLOMA Hatvan éve kapott doktori címet a Pándy két főorvosa.

Iványi János a belgyógyászat, Pintér Miklós a laboratórium vezetőjeként szerzett ismertséget.

Három nap különbséggel születtek, mindketten Gyula díszpolgárai.

MEGKORONÁZTÁK AZ ÉLETMŰVÜKET

Gyémántdiplomát vehetett át Szegeden dr. Iványi János főorvos, a kórház második belgyógyászati osztályának kialakítója. A professzor nyugdíjas éveiben is aktív: tanít, publikál, fordít. Gyémántdiplomát kapott dr. Pintér Miklós is, a megyei kórház központi laboratóriumának megteremtője. A 85 éves főorvos máig két nagy szenvedélye a tudomány és a művészet.

Csiszér Áron

– Milyen indítást kapott otthonról, orvosnak nevelték? – kérdeztük dr. Iványi Jánost.

– Paraszti családból származom, melyben én vagyok az első értelmiségi. Őseim az Orosháza és Békéssámson közötti Gyulamezőn kaptak földet. Iskolába, mert erre a mezőre nem volt lehetőség, Szentesen jártam, az ottani rokonoknál lakva. Innen a negyvenes évek elején Budapestre, az állatorvosi egyetemre nyertem felvételt.

– Hogyan vészelte át a háborút, Budapest ostromát?

– Majdnem odavesztem. A közelemben robbant fel egy gránát. Sötét volt már, csak furcsa melegséget éreztem a számon és az oldalamon. Odanyúltam, láttam, hogy vér. Akkor lepergett előttem az addig megélt jó húsz évem. Miután nem haltam meg, segítségért kiáltottam. Egy jól láthatóan vöröskeresztes autótól vittek be az egyik hadikórházba. Ez az oroszokat nem akadályozta meg abban, hogy löjjenek ránk. Oda bent megoperáltak, egy padon öten feküdtünk, megfordulni is csak úgy lehetett, ha egyszerre mindenki megmozdult. A bajtársammal úgy gondoltuk, amint lehet, visszamegyünk az egészségünkhöz. Egy nap múlva már arról kaptuk a hírt, hogy a reménytelen helyzetet látva a várban bekerített csapatok megpróbálták kitörni. Szereztünk civil ruhát, így megúsztuk egy órával, amit az előrenyomuló oroszok előszeretettel gyűjtögettek.

– Hazatérve miért nem folytatta állatorvosi tanulmányait?

– Visszamehettem volna, de egy szentesi évfolyamtársammal úgy gondoltuk, megnézzük Szegedet. Itt Purjesz Béla rektor azt ígérte, különbözőzetivel felvesznek az emberorvosira. Így is történt. Miután 1949 áprilisában orvosá avattak, az akkori népjóléti minisztérium úgy döntött, kineveznek a kakasszéki csonttébécé-szanaszatóriumba. A két kedves professzorom viszont meghívott gyakorlóknak. Már kialakult a belgyógyászati osztályokon a specializáció, vagyis mindenki azt csinálta, amihez a legjobban értett. Nagyon sokat tanultam itt, így nevezhetek ki 1955-ben az ország legfiatalabbjaként osztályvezető főorvosnak Jászberényben.

Iványi János az oktatással és a tudományos munkával máig nem hagyott fel.

– Gyulára hogyan került?

– Vonzott a feladat. Ekkor alakították ki a második belgyógyászati osztályt, és ebben a munkában szívesen vállaltam szerepet. A hetvenes években aztán már a harmadik következett. Törekedtem a szakmai specializációra, ezt Borbola József főorvossal a megyei diabéteszgonozás területén is igyekeztünk érvényesíteni. Egyeséges szempontok alapján hoztuk létre a hét gondozót. Ezeknek a dolgoknak híre ment, sok helyen járhattam Európában.

– Tudományos munkáiban főszerepet kapott a diabetológia. Lehet mondani, hogy ez egy civilizációs betegség?

– Ázsia azon országaiban lehetett megfigyelni igazán ezt, ahol gyorsan elterjedt a nyugati civilizáció. Rövid idő alatt többszörösére emelkedett a cukorbetegségek száma. Ma a világon a második legtöbb beteg ember cukorbeteg. A közelmúltban készült tudományos prognózis azt vetítette előre, hogy az e betegséghez tartozók száma 25 év alatt megkétszereződik. Ehhez viszont csak tíz év kellett.

– Fiatal orvosként Ön most mit tenne? Maradna az éhbérnél valamivel több fizetésért, vagy fogná a bőröndjét és indulna külföldre?

– A magyar egészségügy sajnos lejtőre került. Vannak még megszállott orvosok, ápolók, de ők is sokszor ütköznek falakba. Én azt vallom, hogy az embernek itthon a helye. Ezt tanítottuk a gyermekeinknek is. Mind-

hárman a szakmában dolgoznak, de egyik sem külföldön. A hazai és az otthon szeretetét belőlük neveltük, ebben a feleségem vitte a prímet, mert én igazán „szakbarbárként” rengeteg időt töltöttem a munkával. Egy évben három-négy alkalommal együtt van a teljes család, és ha a temetőben végiglátogatjuk a sírokat, minden gyermek és unoka tudja, hogy ki fekszik ott és mit tett életében.

Napjainkig mintegy 3500 publikációja jelent meg

IVÁNYI JÁNOS 1924-ben született a ma Békéssámsonhoz tartozó Gyulamezőn, paraszti családban. Iskoláit Szentesen járta, majd Budapesten állatorvosnak tanult. A háború után Szegeden emberorvosként folytatta stúdiumait. Diplomája után előbb a Tisza-parti városban, majd Jászberényben dolgozott. A Pándy Kálmán kórházba 1960-ban került. Kulcsszerepe volt Gyulán a belgyógyászati

Pintér Miklósnaál egyetlen nap sem múlik el irodalom és zene nélkül.

– Kik voltak a legnagyobb hatással Önre pályája indulásakor? – érdeklődtünk dr. Pintér Miklóstól.

– A szegedi egyetemen olyan tanáraink voltak, mint a Nobel-díjas Szent-Györgyi Albert, vagy akinek a legtöbbet köszönhetek, a kétszeres Kossuth-díjas Ivánovics György. Diploma után ott is maradtam az egyetem mikrobiológiai intézetében. A professzor tekintélyének kö-

osztályok, valamint a hét megyei diabéteszgonozó megszervezésében. Eddig mintegy 3500 publikációja jelent meg, napjainkban is rendszeresen publikál, fordít. Kandidátusi fokozatot szerzett. Több más elismeréssel mellett Markusovszky- és Hetényi Géza-díjas, Pándy Kálmán-emlékérmes, Gyula város díszpolgára (1999). Nős, három fiúgyermek és öt fiúunokája van.

Tevékenységét a szakma emlékéremmel ismerte el

PINTÉR MIKLÓS 1924. december 15-én született az osztrák határról öt kilométerre levő Mosonszentjánoson, állami tisztviselői családban. Iskoláit Szegeden végezte, diplomáját 1949-ben szerezte. Hét éven át az itteni mikrobiológiai intézet munkatársa volt, majd Gyulára, a megyei kórházba került, ahol megszervezte a központi laboratóriumot. 1994-es nyugdíjazásáig itt dolgozott, egy át-

meneti időszakban, 1986–87-ben a kórház megbízott igazgatója volt. 1995-ben Gyula díszpolgárává választotta. Munkáját a szakma Jendrassik Ernő-emlékéremmel ismerte el. Emellett kiváló orvos, kiváló oktató, a Munka Érdemrend ezüst fokozatának birtokosa. Első házasságából származó fiúgyermeké révén két unokája van. Második feleségével 30 éve él házasságban.

szönhetően én tehettem javaslatot a műszerfejlesztési pénzek elosztására. Így került a megyébe a hetvenes évek elején olyan gasztroszkóp Japánból, melynek beszerzése kimerítette a kórház egész éves műszerkeretét. Mindez az oktatással párhuzamosan ment, tanítottam sokfelé. A tudományos munkával mára felhagytam, de a tanítással nem.

– Mit vár egy orvostól, milyen legyen?

– Mondok egy példát: 68 évesen volt egy komoly infarktusom. Szerencsém volt, mert pont benn voltam a kórházban, bár ülhettem volna akár az autóban is. Saját lábamon felmentem a kardiológiára, beementem a kollégám irodájába. Elég volt rám néznie, rögtön azt mondta: mentőt! Tizenöt perc múlva ágyban voltam, és azt kérdeztem, bekötötték-e az infúziót. Jött a válasz: a fele már lement.

– Magyarországról az egyik első volt, aki kapcsolatba került a számítógéppel. Ma is jól boldogul a technikával?

– A zenét leginkább lemezzel hallgatom, de eljárók élőzenei koncertekre is. A fiataloknak persze furcsa, hogy egész életemben bakelitlemezeket gyűjtöttem. Ezek nagy része ma ráférne egyetlen kis mp3 lejátszóra. Pedig Magyarországon én voltam az egyik első, aki kapcsolatba került a számítógéppel. Egy baktériumcsoport rendszerezésén dolgoztam, amikor a Magyar Tudományos Akadémiához került a Szovjetunióból egy „Ural 2” nevű gép a hatvanas évek végén. Jól hangzik, ugye? A gépet érthetjük szó szerint, mert három szobányi helyet foglalt el, hatalmas áramfogyasztása volt, és elektroncsövekkel működött. Ezen végeztük az első analízist, az eredményeket végtelen hosszú papíron adta ki. Ma már számítógéppel sincs.

– Mi élteti leginkább 85 esztendősen?

– Az élet az ember egyedüli alkalmá, ezért ki kell használni. Nekem két nagy szenvedélyem van, a művészet és a tudomány. Irodalom és zene nélkül nem múlik el nap. A klasszikus zenét hallgatom, szeretem a nagymesterek műveit egy sorozatban, viszonylag rövid idő alatt végighallgatni. Ez vezet a legjobb megismeréshez. Szeretem a verseket is, a képzőművészetet. Ezek mellett az sem árt, ha az ember vigyáz az egészségére. Én olyan vagyok, aki inkább lépek egyet hátra, ha nagyon kritikus a helyzet, nem örülök magam a kevésbé fontos dolgokon.

Az oldal a Békés Megyei Képviselet-testület Pándy Kálmán Kórházának támogatásával készült.
Internet: www.pandy.hu
E-mail: hospital@pandy.hu

– Mit gondol a mai fiatalokról, az utánpótlásról?

– Ellene vagyok a nosztalgiázásnak. Nekem is voltak jó és gyengébb tanáraink. Azt viszont ki merem jelenteni, sem általános műveltség, sem szorgalom terén nem állják a versenyt a régebbiekkel. Egyébként is nagy hiánycikk manapság a jó mesterségbeli tudás. Az egészségügyben, különösen az orvosoknál ez hatványozottan jelentkezik. Az elmélet az orvosképzésben magas színvonalú, de az oktatás nem elég gyakorlati szemléletű.

– Mi vonzotta Gyulára?

– Az orvostudomány, a betegellátás 1956-ban még – jórészt a háború miatt – az 1938-as szinten volt. Az ötvenes évek elején megindult a fejlődés, Magyarországnak ezzel kellett akkor, némi késéssel lépést tartani. Így csábítottak el Gyulára 1956-ban, hogy szervezzem meg a laboratóriumot. Amikor odakerültem, négy, amikor 1994-ben nyugdíjba mentem, harminc asszisztens dolgozott ott. Bevezettük az automatizálást, a bakteriológiát. Párttag nem voltam, Gyarmati főorvos javaslatára mégis én lettem a megyei egészségügyi bizottság elnöke. Ennek kö-